

عنوان مقاله:

پهنه بندی اولویت و پتانسیل شدت فرسایش در اراضی حوزه آبخیز زنجانرود با استفاده از GIS

محل انتشار:

همایش ژئوماتیک 82 (سال: 1382)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

پرویز عبدی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام استان زنجان

خلاصه مقاله:

فرسایش، نتیجه و حاصل تأثیر متقابل مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی است که بر حسب شرایط خاص منطقه، یک یا چند فاکتور، بعنوان عوامل اصلی و تعیین کننده عمل می نمایند. آگاهی از میزان فرسایش حوزه های آبخیز امکان مقایسه آنها و شناسایی حوزه های بحرانی و اجرای طرح های آبخیزداری را فر اهم می سازد. بخصوص در حالیکه سازه ها و تأسیسات مختلف ذخیره سازی و سایر تجهیزات احداثی در پائین دست رودخانه ها و حوزه های آبخیز با افزایش آور د رسوبی از بالا دست سطح حوزه تهدید می شوند، حفاظت از این تأسیسات در مقابل اثرات منفی این رویداد ضروری می نماید. منطقه مورد مطالعه در شمال غربی ایران و در محدوده ۲۰ و ۳۶ تا ۵۵ و ۴۸ و ۱۰ و ۴۸ تا ۵۵ و ۴۸ طول شرقی واقع شده است. این حوزه بخشی از حوزه آبریز بزرگ رودخانه قزل اوزن می باشد هدف از این مقاله استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و حداقل اطلاعات موجود از یک منطقه یعنی نقشه شیب، کاربری یا پوشش گیاهی، سنگ شناسی یا خاکشناسی برای پهنه بندی پتانسیل فرسایش اراضی است که بصورت موردی درحوزه آبخیز زنجانرود انجام می گیرد. در این راستا نقشه ها و داده های مورد نیاز وارد محیط سیستم (GIS) شده و بعداز سازماندهی و پردازش با تشکیل یک بانک اطلاعاتی آماده، برای انجام تجزیه و تحلیلهای لازم شدند. در محیط سیستم (GIS) هر یک از نقشه های مورد اشاره به ۷ رده یا گروه، براساس شدت تأثیر آنها در فرسایش رده بندی شده سپس با تلفیق آنها و تعریف اندیسی بنام اندیس تجمعی فرسایش (EI) نقشه اولویت بندی استعداد و شدت فرسایش پذیری اراضی ترسیم گردید. در مرحله بعد با استفاده از مدل شماره منحنی (CN) روش (SCS) نقشه پتانسیل رواناب حوزه تهیه و با ترکیب نقشه اولویت بندی شدت فرسایش، نقشه پتانسیل شدت فرسایش در اراضی حوزه زنجانرود تهیه گردید. این مطالعه نشان داد که می توان با استفاده از سیستم (GIS) و یک روش ساده، با ترکیب سه عامل شیب، خاک و کاربری نسبت به اولویت بندی حساسیت یا شدت فرسایش در یک منطقه و از این طریق اولویت اجرای طرح های حفاظتی را برای کنترل فرسایش در مناطق مختلف مشخص کرد. با مراجعه به نقشه ها، می توان دید که اراضی پایاب حوزه آبخیز زنجانرود دارای شدت و پتانسیل بالایی هستند که به نظر می رسد عمده دلیل آن وجود تشکیلات مارنی نئوژن که حساسیت بالای فرسایش و نفوذپذیری بسیار کمی برای آب دارند، باشد

کلمات کلیدی:

فرسایش (Erosion)، پتانسیل فرسایش، (GIS) پهنه بندی، شماره منحنی (CN)، زنجان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/4172>

